

گزارش کوتاه

مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
دوره ۱۴، خرداد ۱۳۹۴، ۲۵۲-۲۴۵

مقایسه جهت‌گیری مذهبی درونی- بیرونی و عضویت در شبکه‌های اجتماعی در جوانان دارای سابقه بزهکاری و افراد عادی: یک گزارش کوتاه

وحید عطایی مغایلو^۱، محسن علایی بوسجین^۲، لاله مصیب‌زاده^۳، رقیه عطایی مغایلو^۱

دریافت مقاله: ۹۳/۱۱/۵ ارسال مقاله به نویسنده جهت اصلاح: ۹۳/۱۲/۶ دریافت اصلاحیه از نویسنده: ۹۴/۲/۳۰ پذیرش مقاله: ۹۴/۳/۲

چکیده

زمینه و هدف: شناخت عوامل مؤثر در ارتکاب بزه در افراد نوجوان و جوان از حیث جهت‌گیری مذهبی و شبکه‌های اجتماعی نوپدید بسیار حائز اهمیت می‌باشد. هدف از پژوهش حاضر مقایسه جهت‌گیری مذهبی درونی و بیرونی و عضویت در شبکه‌های اجتماعی در افراد جوان دارای سابقه بزهکاری و افراد عادی بود.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه توصیفی، نمونه مورد مطالعه شامل دو گروه افراد با سابقه بزهکاری و افراد عادی بود. تعداد افراد هر گروه ۴۵ نفر بوده و به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها، پرسشنامه‌های ویژگی‌های جمعیت شناختی و جهت‌گیری مذهبی Allport بر روی آزمودنی‌ها اجرا شد. داده‌ها با استفاده از آزمون تحلیل واریانس چند متغیری (MANOVA) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: نتایج نشان داد بین میانگین ماههای عضویت در شبکه‌های اجتماعی ($p=0.021$)، جهت‌گیری مذهبی درونی ($p=0.002$) و بیرونی ($p=0.036$)، در جوانان دارای سابقه بزهکاری و افراد عادی، تفاوت معناداری وجود دارد. به طوری که میانگین ماههای عضویت در شبکه‌های اجتماعی و جهت‌گیری مذهبی بیرونی در جوانان بزهکار به طور معنی‌داری بیشتر از افراد عادی و میانگین جهت‌گیری مذهبی درونی به طور معنی‌داری کمتر از افراد عادی بود.

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج، تقویت جهت‌گیری مذهبی درونی و آگاه ساختن جوانان از پیامدهای حضور در شبکه‌های اجتماعی نوظهور می‌تواند در پیشگیری از ارتکاب به بزه مؤثر باشد.

واژه‌های کلیدی: جهت‌گیری مذهبی، شبکه‌های اجتماعی، جوانان، بزهکار

همانگونه که Giddens نیز تصریح می‌کند، در شرایطی که

مقدمه

انحراف در یک جامعه امری عادی و در حد وسیعی پیش پا افتاده و جزیی از زندگی روزمره تلقی شود، داشتن مشکلی اجتماعی، می‌تواند موجب ناامنی و بی‌نظمی گردد.

۱- کارشناس ارشد روان‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد پارس آباد مغان، باشگاه پژوهشگران جوان، پارس آباد مغان، ایران

۲- استادیار رشته جامعه شناسی، دانشگاه پیام نور واحد اردبیل، اردبیل، ایران

۳- (نویسنده مسئول) کارشناسی ارشد حقوق جزا و جرم شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل، اردبیل، ایران
تلفن: ۰۴۵-۳۲۸۸۲۴۶۳، دورنگار: ۰۴۵-۳۲۸۸۲۴۶۳، پست الکترونیکی: m.nadia67@yahoo.com

لذا مطالعه شواهد پژوهشی مرتبط می‌تواند راهگشای نتایج جدیدتر در آینده باشد. Chamrattrithirong و همکاران در پژوهش خود بر روی نوجوانان کشور تایلند به این نتیجه رسیدند که انتقال بین نسلی باورها و اعمال مذهبی سبب کاهش بزهکاری در میان آنها می‌شود [۶]. همچنین، در پژوهش دیگری که توسط Lim و همکاران انجام گرفت فیس بوک به عنوان عاملی معرفی شد که نوجوانان در معرض ارتکاب بزه را به چالش کشیده و تحت فشار همسالان عضو، آنها را مستعد بزهکاری می‌نماید [۷].

با توجه به موارد فوق، شناخت علل بزه و رفتار بزهکارانه می‌تواند به برنامه‌ریزی کمک نماید تا برنامه‌های دقیق‌تر و متناسب با زمان و مکان خاص طراحی نموده و به مرحله اجرا درآورند. همچنین، از جمله مهمترین دلایل انجام این مطالعه، رفع خلاهای پژوهشی با دست‌یابی به درک بهتری از عوامل سهیم در بزهکاری جوانان در راستای طراحی برنامه‌های مناسب پیشگیرانه است. لذا با توجه به پیشینه موجود در این راستا پژوهش حاضر با هدف مقایسه جهت‌گیری مذهبی درونی- بیرونی و عضویت در شبکه‌های اجتماعی در افراد جوان دارای سابقه بزهکاری و افراد عادی انجام گرفت.

مواد و روش‌ها

پژوهش حاضر از نوع توصیفی بود و جامعه آماری شامل کلیه جوانان شهر پارس‌آباد اردبیل طی تابستان و پاییز ۱۳۹۳ بودند. نمونه مورد مطالعه شامل دو گروه مقایسه بود که حجم هر گروه ۴۵ نفر بوده و به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. در این پژوهش بر اساس فرمول Cochran در مطالعات توصیفی و مقطوعی، حداقل

نیروی انسانی سازنده و ماهر و در نهایت جامعه‌ای مستقل با نهادها و سازمان‌های سالم و پویا، در حد مدینه فاضله‌ای بیش نیست [۱]. علت‌یابی انحرافات و بزهکاری‌ها در نهایت می‌تواند جامعه را به سمت تعالی پیش برد. یکی از عوامل مرتبط با بزهکاری، مسئله جهت‌گیری مذهبی می‌باشد. بر اساس نظریه Allport، جهت‌گیری مذهبی به دو صورت درونی و بیرونی می‌باشد. مذهب درونی، مذهبی فraigیر و دارای اصول سازمان یافته و درونی شده است و عبارت از یک تعهد انگیزشی فraigیر است که غایت هدف است نه وسیله‌ای برای دستیابی به هدف‌های فردی. در حالی که مذهب بیرونی ابزاری است برای ارضای نیازهای فردی از قبیل مقام و امنیت [۲]. به نظر می‌رسد مذهب به طور کلی باورها و نگرش‌هایی را القا می‌کند که فرد را از بزهکاری، خشونت شخصی، دزدی و فربکاری باز می‌دارد [۳-۴].

متغیر دیگری که می‌تواند در افراد دارای سابقه بزهکاری مورد بررسی قرار گرفته و تأثیر آن در میزان بزهکاری جوانان تبیین گردد، میزان گرایش و عضویت جوانان در شبکه‌های اجتماعی نوظهور می‌باشد. جذابیت شبکه‌های اجتماعی اینترنتی از یک سو و سهولت فعالیت در این دسته از جوامع، از سوی دیگر سبب می‌شود تا رابطه میان عضویت و حضور در شبکه‌های اجتماعی اینترنتی و تغییرات مربوط به سبک زندگی جوانان عضو (مثل روی آوردن به بزهکاری و اعمال خلاف هنجارهای اجتماعی) به عنوان یک پرسش جدی برای پژوهشگران عرصه فرهنگ و همچنین جرم‌شناسی مطرح شود [۵].

مرور پژوهش‌های موجود در این زمینه حاکی از آن است که پژوهشی با این ترکیب از متغیرها انجام نگرفته است،

۲۱ ماده‌ای ساخت که جهت‌گیری مذهبی درونی و بیرونی را می‌سنجد. گویه‌های ۱ تا ۱۲ جهت‌گیری مذهبی بیرونی و گویه‌های ۱۳ تا ۲۱ جهت‌گیری مذهبی درونی را می‌سنجدند. این مقیاس بر مبنای نمره‌گذاری لیکرت، نمره‌گذاری می‌شود که دامنه آن از کاملاً موافق تا کاملاً مخالف است و به پاسخ‌ها نمره ۱ تا ۵ تعلق می‌گیرد. حداقل و حداکثر نمره اکتسابی در خرده‌مقیاس جهت‌گیری مذهبی بیرونی ۱۲ و ۶۰ و در خرده‌مقیاس جهت‌گیری مذهبی درونی ۹ و ۴۵ می‌باشد. بر اساس مطالعات اولیه توسط Allport و همکارش، همبستگی جهت‌گیری بیرونی با درونی ۰/۷۱ است [۸]. همسانی درونی این آزمون توسط Janbozorgi، ۰/۷۱ و پایایی بازآزمایی آن ۰/۷۴ گزارش شده است [۹].

پس از کسب مجوز کمیته اخلاق دانشگاه و رضایت آزمودنی‌ها، افراد نمونه انتخاب و پرسشنامه‌ها در اختیار آنها قرار گرفته و توضیحات لازم درباره چگونگی تکمیل و تحويل آن ارائه شد. اجرای پرسشنامه‌ها به صورت انفرادی بود. پس از جمع‌آوری اطلاعات، تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS نسخه ۱۹ انجام شد. در بخش آمار توصیفی از شاخص‌های میانگین و انحراف استاندارد و در بخش استنباطی از آزمون t مستقل، آزمون مجذور کای و تحلیل واریانس چندمتغیری استفاده و سطح معنی‌داری در آزمون‌ها ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

نتایج

نتایج به دست آمده از تحلیل یافته‌ها نشان می‌دهد میانگین و انحراف معیار سنی افراد بزرگوار $26/0\ 1 \pm 4/39$ و افراد عادی $27/82 \pm 4/16$ سال بود ($p=0/296$). از کل

حجم نمونه لازم برای مقایسه در هر گروه برابر با ۴۱ نفر به دست آمد که به منظور افزایش دقت نمونه‌گیری و با در نظر گرفتن احتمال کاهش نمونه در هر گروه ۵۰ نفر به عنوان نمونه اولیه انتخاب شدند که با ریزش ۵ نفر در هر گروه به دلیل عدم احراز ملاک‌های ورود و حائز بودن یکی از ملاک‌های خروج در نهایت ۴۵ نفر در هر گروه باقی ماندند.

گروه بزرگوار، افراد دارای سابقه بزه بودند که از بین مراجعه‌کنندگان به تنها دادگستری شهر انتخاب شدند و گروه سالم نیز شامل همراهان آنها بودند که از نظر سن، جنس و تحصیلات با گروه دارای سابقه بزرگواری همتا شدند. ملاک‌های ورود به مطالعه عبارت بودند از: محرز بودن وجود سابقه ارتكاب بزه در افراد حداقل برای یک بار، قرار داشتن در بازه سنی ۱۸-۳۵ سال. در این پژوهش منظور از فرد دارای سابقه بزه، فردی است که در زمان اجرای پژوهش، به دلیل ارتكاب جرایم مختلف، به دستور دادگاه، سابقه رفتن به زندان داشته و یا در زندان بوده‌اند. ملاک‌های خروج آزمودنی‌ها از مطالعه نیز عبارت بودند از: پاسخ‌های متوالی مشابه به سوالات پرسشنامه‌ها و مشخص شدن اظهارات نادرست فرد در مورد سابقه داشتن بزه در هر مرحله از آزمون.

ابزار مورد استفاده عبارت بودند از: پرسشنامه ویژگی‌های جمعیت‌شناختی که خصوصیات فردی شامل سن، جنسیت (زن و مرد)، سطح تحصیلات (بی‌سواد، زیر دیپلم و دیپلم، بالاتر از دیپلم)، میزان ماههای عضویت در شبکه‌های اجتماعی و میزان دقایق حضور روزانه در شبکه‌های اجتماعی بود. پرسشنامه جهت‌گیری مذهبی برای اندازه‌گیری جهت‌گیری مذهبی یک مقیاس Allport

تحلیل واریانس چندمتغیری برای تحلیل داده‌ها استفاده شد. بررسی آزمون‌های چهارگانه اثر پیلای (Pillai's Trace)، لامبدای ولکز (Wilks Lambda)، اثر هتلینگ (Hotelling's Trace) و بزرگترین ریشه روی MANOVA (Roy's Largest Root) نشان داد که آزمون Wilks (Wilks, $F=6/38$, $p<0.001$) در رابطه با عامل گروه‌بندی (جهت‌گیری مذهبی مذهبی، بیرونی) معنی‌دار است. بدین معنی که دو گروه مورد بررسی حداقل در یکی از متغیرهای شبکه‌های اجتماعی تفاوت معنی‌داری با یکدیگر دارند.

برای بررسی نقطه تفاوت، تحلیل واریانس‌های یکراهمه (one-way ANOVA) در متن MANOVA روی متغیرهای وابسته انجام گرفت که نتایج حاصل از آن در جدول ۱ ارائه شده است. نتایج مندرج در جدول ۱ نشان می‌دهد که تحلیل واریانس یک راهه در متغیرهای جهت‌گیری مذهبی درونی ($F=10/71$ و $p=0.002$)، جهت‌گیری مذهبی بیرونی ($F=4/65$ و $p=0.036$) و میزان عضویت در شبکه‌های اجتماعی ($F=5/65$ و $p=0.021$) معنی‌دار می‌باشدند.

بنابراین بین جهت‌گیری مذهبی درونی و بیرونی و عضویت در شبکه‌های اجتماعی در بین دو گروه مورد مقایسه تفاوت معنی‌داری وجود دارد، به طوری که میانگین ماههای عضویت در شبکه‌های اجتماعی و جهت‌گیری مذهبی بیرونی در جوانان بزهکار به طور معنی‌داری بیشتر از افراد عادی و میانگین جهت‌گیری مذهبی درونی به طور معنی‌داری کمتر از افراد عادی بود.

نمونه ۵۸ نفر (۶۴٪) مرد و ۳۲ نفر (۳۵٪) زن بودند که ۳۰ مرد (۶۶٪) و ۱۵ زن (۳۳٪) در گروه افراد بزهکار و ۲۸ مرد (۶۲٪) و ۱۷ زن (۳۷٪) در گروه افراد عادی قرار گرفتند ($p=0.131$). و همچنین، در گروه افراد بزهکار ۱۲ نفر (۲۶٪) بی‌سواد، ۲۵ نفر (۵۵٪) دیپلم و زیردیپلم و ۸ نفر (۱۷٪) تحصیلات دانشگاهی و در گروه افراد عادی ۱۰ نفر (۲۲٪) بی‌سواد، ۲۲ نفر (۴۸٪) دیپلم و زیردیپلم و ۱۳ نفر (۲۹٪) تحصیلات دانشگاهی داشتند ($p=0.147$). تعداد ۲۷ نفر (۶۰٪) از افراد جوان دارای سابقه بزهکاری، در شبکه‌های اجتماعی عضویت داشته‌اند، در حالی که در افراد گروه غیربزهکار تعداد ۲۲ نفر (۴۸٪) عضو شبکه‌های اجتماعی بوده‌اند. شاخص‌های آماری متغیرهای پژوهش شامل میانگین و انحراف معیار، به ترتیب برای میزان عضویت در شبکه‌های اجتماعی $21/68 \pm 24/02$ ، جهت‌گیری مذهبی درونی $38/54 \pm 5/66$ و جهت‌گیری مذهبی بیرونی $30/68 \pm 5/43$ بود. همچنین، نتایج مطالعه نشان داد میانگین و انحراف معیار در مورد افراد بزهکار برای میزان عضویت در شبکه‌های اجتماعی $31/84 \pm 27/69$ ، جهت‌گیری مذهبی درونی $29/08 \pm 4/68$ و جهت‌گیری مذهبی بیرونی $40/36 \pm 6/16$ و در افراد عادی برای میزان عضویت در شبکه‌های اجتماعی $11/52 \pm 14/01$ ، جهت‌گیری مذهبی درونی $32/28 \pm 5/75$ و جهت‌گیری مذهبی بیرونی $36/72 \pm 4/53$ بود.

بر اساس آزمون Levene و عدم معنی‌داری آن ($p>0.05$) برای متغیرهای پژوهش، شرط برابری واریانس‌های گروه‌های مورد مطالعه رعایت شده بود، لذا از آزمون

جدول ۱- نتایج تحلیل واریانس چند متغیری بر روی نمرات متغیرهای پژوهش در جوانان با سابقه بزهکاری و افراد عادی

منبع	مجموع مجذورها	درجه آزادی	میانگین مجذورها	F	p
جهت‌گیری مذهبی درونی	۵۱۶۱/۲۸	۱	۵۱۶۱/۲۸	۱۰/۷۱	۰/۰۰۲
جهت‌گیری مذهبی بیرونی	۱۲۸/۰۰	۱	۱۲۸/۰۰	۴/۶۵	۰/۰۳۶
میزان عضویت در شبکه‌های اجتماعی	۱۶۵/۶۲	۱	۱۶۵/۶۲	۵/۶۵	۰/۰۲۱

داشتن جهت‌گیری مذهبی مشخص بیانگر این مطلب

است که فرد به هویت ثابتی دست یافته است که تغییر آن نسبت به گذشته سخت می‌باشد. حال اگر این هویت کسب شده مثبت و بر پایه توانمندی‌های فردی و اجتماعی خود شخص باشد، جهت‌گیری‌های مذهبی فرد نیز درونی خواهد بود [۳]. در چنین شرایطی است که فرد حتی در صورت گرایش به شبکه‌های اجتماعی مجازی خواهد توانست بر اثرات منفی آن غلبه کرده و از اعمال بزهکارانه در آینده اجتناب نماید. در واقع یک فرد آشنا با تعالیم دینی، حتی در فضای مجازی هم، به خود اجازه تعددی به ناموس یا مال یا جان دیگران را نمی‌دهد که نوعی خودمهارگری می‌باشد [۷]. اما افراد دارای جهت‌گیری مذهبی بیرونی ممکن است اتفاقات رخ داده در شبکه‌های اجتماعی مجازی را به گونه‌ای تفسیر کنند که به ظاهر هیچ منافاتی با آموزه‌های دینی نداشته باشد، در حالی که احتمالاً محتوای دین و احکام آن به صراحت برخی از رفتارهای موجود در شبکه‌های مجازی را نفی کنند و فرد را به خویشن‌داری بیشتر در برخورد با آنها توصیه می‌کنند [۱۰].

محدودیت‌های پژوهش حاضر شامل مشکلات دسترسی به افراد بزهکار و محدود بودن نمونه به یک منطقه جغرافیایی خاص بود. پیشنهاد می‌گردد تا در پژوهش‌های

بحث

هدف پژوهش حاضر مقایسه جهت‌گیری مذهبی درونی و بیرونی و عضویت در شبکه‌های اجتماعی در افراد جوان دارای سابقه بزهکاری و افراد عادی بود. نتایج نشان داد بین دو گروه مذکور از نظر متغیرهای جهت‌گیری مذهبی درونی و بیرونی و عضویت در شبکه‌های اجتماعی تفاوت معنی‌داری وجود دارد. نتایج پژوهش حاضر با پژوهش‌های Chamratrithirong و همکاران [۶]، Lim و همکاران [۷]، Lievens و Bashir [۱۰] و همکارش [۱۱] همسو بود. Bashir و همکارش [۱۱] در پژوهش خود به این نتیجه دست یافتند که شبکه‌های اجتماعی اینترنتی بر سبک زندگی جوانان تأثیر گذاشته و در نحوه ارتباط با جنس مخالف و شیوه محاورات اعضاء در محیط بیرونی تغییر ایجاد نموده و اثر منفی می‌گذارند. این تغییرات به گونه‌ای می‌باشد که بر طبق موازین و هنجارهای جامعه‌ای که فرد در آن زندگی می‌کند، نبوده و از دید قانون‌گذاران آن جامعه بزه محسوب می‌گردد. نتایج میان آن بود که میزان عضویت در شبکه‌های اجتماعی و جهت‌گیری مذهبی در افراد بزهکار به طور معنی‌داری بیشتر از افراد عادی بوده است. بنابراین به نظر می‌رسد افزایش آگاهی در قبال فضاهای مجازی می‌تواند تأثیر صرف عضویت در شبکه‌ها را تعدیل نماید.

با سابقه بزهکاری بالاتر از افراد عادی بود، درحالی که جهت‌گیری مذهبی درونی در افراد عادی بالاتر از افراد با سابقه بزهکاری بود. بر اساس یافته‌ها، به نظر می‌رسد ارائه آموزش‌های مبتنی بر شیوه‌های استفاده از شبکه‌های اجتماعی و ترغیب جوانان به کسب هویت مذهبی مستقل بتواند در پیشگیری از سوق یافتن آنها به اعمال بزهکارانه مهم و مفید باشد.

تشکر و قدردانی

از کلیه آزمودنی‌ها که ما را در اجرای هر چه بهتر این پژوهش یاری نمودند، صمیمانه قدردانی و تشکر می‌نماییم.

بعدی مناطق دیگر جغرافیایی نیز در حجم نمونه بالاتری مورد مطالعه قرار گیرند. هماهنگ بودن ادارات ذی‌ربط می‌تواند مشکلات مربوط به دسترسی آسان‌تر به این گونه افراد را تسهیل نماید.

نتیجه‌گیری

در یک نتیجه‌گیری کلی می‌توان گفت که بین دو گروه مورد مطالعه، از لحاظ میزان ماههای عضویت در شبکه‌های اجتماعی و جهت‌گیری مذهبی درونی و بیرونی تفاوت معناداری وجود دارد. به گونه‌ای که میزان ماههای عضویت در شبکه‌های اجتماعی و جهت‌گیری مذهبی بیرونی افراد

References

- [1] Giddens A. Sociology, 7th ed, Cambridge, Polity Press, 2013; p: 34.
- [2] Miller M. Relationship between religious characteristics and responses to vigilantism. *Persona and Indivi Differ* 2013; 55(5): 496-501.
- [3] Pettigrew TF. Allport, Gordon W (1897-1967). *Int Encycloped Social & Behav Sci* 2015; 2(1): 562-5.
- [4] Buzdar MA, Akhtar A, Haq Tariq RU. Religious orientations as a predictor of rational thinking among secondary school students. *Thinking Skills and Creativity* 2015; 16(1): 1-8.
- [5] Hosseinkhanzadeh AA, Yeganeh T, Mojallal M. The relationship of the religious orientations and attitudes with self-control among students. *Procedia-Social and Behavioral Sciences* 2013; 84(9): 759-62.
- [6] Chamratrithirong A, Miller BA, Byrnes HF, Rhucharoenporpanich O, Cupp PK, Rosati MJ, et al. Intergenerational transmission of religious beliefs and practices and the reduction of adolescent delinquency in urban Thailand. *J Adolesc* 2013; 36(1): 79-89.
- [7] Lim SS, Chan YH, Vadrevu S, Basnyat I. Managing peer relationships online – Investigating the use of Face book by juvenile delinquents and youths-at-risk. *Computers in Human Behavior* 2013; 29(1): 8-15.

- [8] Allport GW, Ross JM. Personal religious orientation and prejudice. *J Perso and Soci Psychol* 1967; 5(2): 432-43.
- [9] Janbozorgi M. Investigate the effectiveness of psychotherapy with and without Islamic religious orientation on the anxiety and stress. *J Psychol* 1998; 2(8): 345-50. [Farsi]
- [10] Lievens E. Bullying and sexting in social networks: Protecting minors from criminal acts or empowering minors to cope with risky behaviour? *Int J Law, Crime and Justice* 2014; 42(3): 251-70.
- [11] Bashir H, Afrasiabi MS. Internet social networks and youth lifestyle: a case study of the largest Iranian virtual community. *J Cultural Studies* 2012; 5(1): 31-62. [Farsi]

The Comparison of the Internal-External Religious Orientation and Membership in Social Networks among the Youth with a History of Delinquency and Ordinary People: A Short Report

V. Ataie Moghanloo¹, M. Alaei Bousjin², L. Mosayyebzadeh³, R. Ataie Moghanloo¹

Received: 25/01/2015   Sent for Revision: 25/02/2015   Received Revised Manuscript: 21/05/2015   Accepted: 23/05/2015

Background and Objective: Recognizing effective factors influencing crime among adolescents and young people is very important in terms of the impact of religious orientation and emerging social networks. The aim of the present research was to compare the internal-external religious orientation and membership in social networks among young people with history of criminality and normal individual.

Materials and Methods: In this descriptive study, samples included two groups; individuals with a history of delinquency and normal. Each group contained 45 people and they were selected by convenience sampling. To collect data, administered demographic characteristics and Religious Orientation Allport Questionnaires were carried out on subjects. Data were analyzed using Multivariate Analysis of Variance (MANOVA).

Results: The findings indicated that there was a significant difference between the mean of months of membership in social networks ($p=0.021$), internal religious orientation ($p=0.002$) and external one ($p=0.036$), among young people with history of criminality and normal individuals. Thus, mean of months of membership in social networks, external religious orientation in young people with history of criminality was significantly more than that of normal individuals; and internal religious orientation among them was significantly less than that in normal individuals.

Conclusion: According to the results, strengthening the internal religious orientation and informing the youth can avoid effectively consequences of presence in the emerging social networks.

Key words: Religious orientation, Social networks, Youth, Delinquent

Funding: This study did not have any funds.

Conflict of interest: None declared.

Ethical approval: The Ethics Committee of Azad Ardabil University approved the study.

How to cite this article: Ataie Moghanloo V, Alaei Bousjin M, Mosayyebzadeh L, Ataie Moghanloo R. The Comparison of the Internal-External Religious Orientation and Membership in Social Networks among the Youth with a History of Delinquency and Ordinary People: A Short Report. *J Rafsanjan Univ Med Sci* 2015; 14(3): 245-52. [Farsi]

1- MA in Psychology, Islamic Azad University, Parsabad Moghan Branch, Parsabad, Iran

2- Assistant Prof., Faculty Member, Dept. of Sociology, Payam Noor University, Ardabil, Iran

3- MSc Student in Criminal and Criminology Law, Islamic Azad University Ardabil, Ardabil, Iran

(Corresponding Author) Tel: (045) 32882463, Fax: (045) 32882463, E-Mail m.nadia67@yahoo.com